

ՄՐԲԱԼՈՒՅՍ ՄՅՈՒՋՈՆՆԵՐ ՕՐԴՆՈՒԹՅՈՒՆ ՄԱՅՐ ԱԹ-ՈՌ ՍՈՒՐԲ ԷՇՄԻԱԾՆՈՒՄ

Մյուսոնօրիների ականաբեսը դարձանք սեպտեմբերի 22-ին. որն առանձնակի մեծ հանդիսավորությամբ գրեղի ունեցավ քրիստոնեությունը Հայաստանում պետքական կրոն հռչակման 1700-ամյակի հորելյանական այս փարում:

Դիրավի մեծ է Մյուսոնօրիների զերն ու նշանակությունը մեր ժողովրդի կյանքում, որն արեն նվիրական ու ավանդական է դարձել, արարողություն, որ վեր է ածվել ազգային-եկեղեցական փոնախմբության:

Աշխարհի չորս ծագերից Մայր Հայրենիք և Ս. Էջմիածին են եկել մեր ժողովրդի ուխտավոր զավակները՝ վերանորոգելու իրենց սրբազն ուսմբը: Եկել են հոգեկան ուրախության, կրոնական ու հայրենասիրական հոյզերով ու ապրումներով, ազգային հայարդության բարձր զգացումներով՝ իրենց եեր բերելով բյուր կարովներ:

Սրբալոյս Մյուսոնի օրինության համար նախաբեսված թափորի պարտասպությունը սկսվեց երեկոյան ժամը 17.30-ին: Նորին Սրբությունը Մայր Տաճարում հանդիսավորությամբ զգեստավորվեց հայրապետական շուրջով: Ըստ իրենց ասդիմանի, նոյն կերպ զգեստավորվեցին ևս ինը նպիսկոպոսներ և արքապիսկոպոսներ: Ժամը 18.00-ին եկեղեցական թափորը, զիսավորությամբ Վեհափառ Հայրապետի, Մայր Տաճարից դուրս եկավ և հյուսիսային կողմով շարժվեց դեպի նորած Ս. Տրդափա թագ Խորիան:

Թափորի առջևից զնում էին շարիրները, մոմակիրները, քշոցակիրները, խաչվառակիրները, որոնց հերթում լին Գևորգյան Հոգենոր ճեմարանի սաները, միարան սարկավագները, քահանաներն ու վարդապետները, սպա ինը եպիսկոպոսներ և արքեպիսկոպոսներ, որոնք իրենց հետ կրում լին նվիրական սրբությունները. Տ. Գյույտ արքեպա. Նազգաշյանը՝ ին Մյուսոնի անոթը. Տ. Աղան արքեպա. Պահովյանը՝ ծաղկաց կյութերի անոթը. Տ. Պարզե արքեպա. Մարտիրոսյանը՝ Ս. Նակրոս Ալիյայի Աջը. Տ. Տարոն եպս. Ճերեճյանը՝ Ս. Ավետարան. Տ. Վաչե արքեպա. Շովսեփյանը՝ Ս. Թադեոս առաքյալի Աջը. Տ. Զավեն արքեպա. Չինչինյանը՝ Ս. Գրիգոր Լուսավորչի Աջը. Տ. Ռոհան արքեպա. Գալիքայրյանը՝ Ս. Նակոր Մծրնա Հայրապետի Աջը. Տ. Ավագ արքեպա. Ասափուրյանը՝ Ս. Թովմաս առաքյալի Աջը. և Տ. Խաժակ արքեպա. Պարսամյանը՝ բալասանով լի անոթը: Ամենապարիվ Տ. Թորգոմ Պափրիարը Մանուկյանը կրում լի Կենաց Փայտը, իսկ Ամենապարիվ Տ. Մեսրոպ Պափրիարը Մութաֆյանը՝ Ս. Գևորգը:

Այս նվիրական հանդիսության առթիվ Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսն իր հետ բերել էր Կիլիկիո կաթողիկոսության Մյուսոնը, որը կրում էր Տ. Սուրեն արքեպա. Գաթարոյանը:

Վեհափառ Հայրապետի աջ և ահյակ կողմերով ընթանում էին Տ. Նավասարդ եպս. Կճոյանը և Սեպոնի եպս. Չուլջյանը՝ իրին քղանցակիրներ, այսուհետք՝ Մեծի

Տանն Կիլիկիո Հայոցիկոս Արամ Ա-ն, Տ. Սատուն վրդ. Զմրուխյանը և Տ. Վազգեն վրդ. Միջազգայինանը՝ իբրև քողակիրներ, Տ. Սիոն վրդ. Աղամյանն ու Տ. Բագրայ արք. Գայսպանյանը՝ իբրև բուրգառակիրներ:

Ձափորին մաս էին կազմում նաև քոյլը Եկեղեցիների հոգևոր պետքեր և ներկայագուցիչներ:

«Հրաշափառ Ասպուած» շարականի երգեցողությամբ եկեղեցական հանդիսավոր թափորքը բարձրանում է Ս. Տրդափա Բաց Խորան, և սկսվում է Մյուսոնօրինության սրբազն արարողությունը:

«Կանոն օրինութեան սրբալոյս Միտոնի» հրահանգի համաձայն, Ս. Գրքից ընթերցվում են սուրբ յուղի պատրաստության հոգևոր նշանակության և նրա գործածության մասին համապատասխան հարվածներ: Այնուհետև Նորին Սրբությունն ընթերցում է Մյուսոնօրինության համապատասխան աղոթքները, որպեսզի «եղիցի իւղս այս՝ իւղ ցնութեան, օծումն թագաւորութեան, սրբութիւն հոգից և մարմնոց, զի ուր ոք օծի ի սմանն՝ Վերստին ծննդեան իւղովս, երկիւղած լինի յԱստուծոյ և աներկիւդ հակառակորդէն»:

«Բացեր, Տէր, այսօր զգանձդ երկնային» շարականի երգեցողության ժամանակ Սրբալոյս Մյուսոնի կնքահայր, տիար Էպվարդո Էռնելյանը բացում է Մյուսոնի կաթսայի կափարիչը։ Վեհափառ Հայրապետը մյուսոնաեփ կաթսայի մեջ լցնում է բալասանը և 40 ծաղիկներից պարբասպած խառնուրդը, իսկ Մեծի Տան Կիլիկիո Կաթողիկոսը նոր Մյուսոնին խառնում է Անթիլիասից բերված մյուսոնը՝ իբրև Հայաստանյաց Առաքելական Ս. Եկեղեցու միության և միասնականության արդահայրություն։

Այս ամենից հետո Վեհափառ Հայրապետը նոր Մյուսոնին խառնում է հինգ և, նվիրական երեք սրբություններով՝ Կենաց Փայտով, Ս. Գեղարդով և Ս. Գրիգոր Լուսավորչի Աջով երեք անգամ դրանք գրեթե հետո, կաթսան ծածկում է կափարիչով:

Արարողության ավարտին Վեհափառ Հայրապետը հավաքված հավանացյալ ժողովրդին, հյուրերին և համայն հայությանն ուղղեց հայրական իր պատգամը (փես էջ 16):

Ապա խոսք է ասում Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոս Արամ Ա-ն.

Սիրելի Վեհափառ Եղբայր, սիրելի պրն Նախագահ, Հայաստանի Հանրապետության բարձրաստրիծան պատրասխանադրուներ և հավատացյալ ժողովուրդ հայոց.

Պատմությամբ լեցուն, պատմությամբ օծուն պահ մըն է այս պահը մեր ազգի ու հայրենիքի փառակող պատմության մեջ։ Եվ այսպես բոլոր Աստվածություններուն դիմաց, *Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարին* դիմաց, մեր հայրենի սուրբ հոգի վրա կանգնած անգամ մը ևս կու գանք վկայելու, թե մեր ժողովուրդը հավատարիմ է այն ուխտին, որ կնքեց 1700 տարիներ առաջ Աստվ-

ծո հետ: Այդ նոյն այս սուրբ հողի վրա, նոյն այս Միաձնաէջ Տաճարին մեջ Ասլրաքած երկինքին հոս իջավ. մեր ժողովուրդի կյանքի մեջ վերաբարդութագավ և մեր ազգի զավակները Ասլրուծ հետ ովսոր կնքեցին, հավատքի ովսոր՝ հավատարիմ մնալու Քրիստոսի Ավելարանին, հավատարիմ մնալու հայրենիքին, հավատարիմ մնալու մեր ժողովուրդի երազներուն ու ձրգումներուն: Եկ այսօր, 1700 տարիներ ես հազար տառ Ասլրուծ, որ մենք անզամ մը ես ազատ ու անկախ հայրենիքի սուրբ հողին վրա Ամենայն Դայոց Տայրապետի հետ որպես Սեծի Տան Կիլիկիո Կաթողիկոս մեր ժողովուրդի զավակներու ազքերուն դիմաց կու գանք վերանորոգելու մեր ովսոր քրիստոնեական, մեր ովսոր ազգային՝ բալել, բալել մեր պատերուն սրբազն ճանապարհներ՝ հայրենիքը մեր սրբին, Լուսավորչի կանչելոյ մեր հոգիին, Արարակը մեր ազքերուն դիմաց՝ այս է մեր պատմության ճամփան:

1700 տարիներ մենք Ս. Մյուոռնով օծվեցանք: Եթե դարձանք Կիլիկիային, եթե դարձանք սկիսոր, մնացինք հայ՝ Մյուոռնով կապված նոյն և մեկ Սրբազն Մյուոռնով: Այսօր մեկ անզամ ես կարարեցինք Մյուոռնօրիներ և որպես մեր ժողովուրդի ու Եկեղեցվո միության վավերական արդարադարձություն, Ս. Հջմիածնի Մյուոռնին եկավ իսառնվելու Մյուոռնը Սեծի Տան Կիլիկիո Կաթողիկոսության՝ ցոյց տրալու համար, թե Տայաստանյաց Եկեղեցին մեկ է, Տայաստանյաց Եկեղեցին մեկ է իր Մյուոռնով, իր առաքելությամբ, իր ծողովուրդով: Այսօր եկանք վկայելու, թե հայրենիքը մեկ է իր Արցախով, իր սկիսորով և իր երազներով ու ձգումներով:

Ահավասիկ վկայությունը մեր՝ Ասլրուծ դիմաց, մեր ժողովուրդի զավակներուն հետ միասնարար: Թող այս օրինյալ Սուրբ Մյուոռնը հեղին մեր ժողովուրդի ճակարտներուն: Այս Ս. Մյուոռնով մենք զորացած, այս Ս. Մյուոռնով ավելի հայացած քանինք մեր պատերու սրբազն ճանապարհներ՝ ոչ միայն նայելով անցրալին, այլ նայելով նաև, ու մանավանդ, սպազային: Մեր ժողովուրդը անցրալ է, մեր ժողովուրդը ներկա է, մեր ժողովուրդը, մանավանդ, ապագա է իր Եկեղեցիով, իր մշակույթով և իր հայրենիքով: Տայեարար կաղործն առ Բարձրացան Ասլրաքած, որ այս Ս. Մյուոռնը ավելի ամրապնդէ, զորացնե մեր Եկեղեցվո, մեր ազգի, մեր հայրենիքի միասնականությունը՝ միասնարար վերանորոգ հավատքով ու գևահիքով քալելու մեր պատմության լուսապայծառ ապագան, այժմ և միշտ և հավիրենից ամեն:

Այսուհետեւ Վեհափառ Տայրապետը «Պահպանիչ»-ով ավարգում է Սրբալոյս Մյուոռնի օրինության սրբազն հանդիսությունը: